

Tallimäe küüni, Mõisa tõllakuuri, Mõisa aed ja Ääre kinnistute detailplaneeringu sotsiaalsete (sealhulgas demograafiliste) mõjude hindamise lähteülesanne

Sotsiaalsete mõjude hindamise üldiseks eesmärgiks on analüüsida igasuguseid riikliku või erasektori selliste meetmete tagajärgi elanikkonnale, mis muudavad seda, kuidas inimesed elavad, töötavad, suhtlevad, tarbivad, rahuldavad oma vajadusi ning tulevad toime ühiskonnaliikmetena. Sotsiaalsed mõjud ilmnevad, kui pärast sekkumist leiavad aset muutused üksikindiviidi, sotsiaalse institutsiooni või ühiskonna kui terviku toimimises. Käesoleva analüüsi objektiks on Hellenurme külas Tallimäe küüni, Mõisa tõllakuuri, Mõisa aed ja Ääre kinnistute detailplaneering.

Tallimäe küüni, Mõisa tõllakuuri, Mõisa aed ja Ääre kinnistute detailplaneeringu sotsiaalsete mõjude hindamise (edaspidi mõjude analüüs) eesmärgiks on tuvastada ja analüüsida detailplaneeringuga kavandatava tegevuse mõju piirkonnale ja kogukonnale. Analüüsi käigus tuleks määratleda detailplaneeringuga eeldatavalt mõjutatav piirkond, tuvastatakse mõjud kirjeldatakse nende täpsemat avaldumist, muuhulgas seda, mis põhjustab mõju avaldumise (ehk tagajärje), keda see probleem puudutab ning mõju ulatus. Analüüsitakse, kuidas võib detailplaneeringuga kavandatav tegevus mõjutada kogukonna sidusust ning kuidas see avaldub ning pakutakse välja lahendused, kuidas võimalikke tekkivaid probleeme leevendada. Analüüsi tulemusest koostatakse kokkuvõtte ja esitatakse ebasoodsat mõju leevendavad meetmed.

Mõjude analüüsi koostamisel võetakse aluseks Justiitsministeeriumi ja Riigikantselei poolt 2012 koostatud *Mõjude hindamise metoodika*, mis on kättesaadav https://www.just.ee/sites/www.just.ee/files/elfinder/article_files/mojude_hindamise_metoodika.pdf. Mõjude analüüsi koostamisel juhendatakse metoodikas sotsiaalsete mõjude hindamisele kohalduvast.

Mõju analüüsi aruande koostamisele kohalduvad muuhulgas järgmised sisunõuded:

- 1. Mõjude analüüsi tellija*
Esitatakse teave mõjude analüüsi tellija, tegija, kaasatud ekspertide ja valitsusväliste institutsioonide kohta.
- 2. Mõjude analüüsi protsessi ülevaade*
Esitatakse informatsioon mõjude analüüsi tegijate kohta. Lisatakse, kellele on mõjude analüüsi aruannet tutvustatud, kellega konsulteeritud ja millised on olnud konsulteeritavate seisukohad ning kas neid on võetud arvesse või mitte.
- 3. Analüüsi taust ja ulatus*
Kirjeldatakse, mille kohta analüüs tehti. Selgitatakse probleemi või probleeme, mida lahendatakse, samuti põhimõisteid. Esitatakse ülevaade vaatluse all olnud vahenditest ja metoodikast, millele mõjuanalüüsi rakendati. Kirjeldatakse seoseid juba tehtud uuringute või analüüside asjakohaste leidude ja järeldustega.
- 4. Analüüsi eesmärk, sihtrühm või objekt*
Miks analüüs tehti ja mida sooviti teada saada ja mille kohta (sihtrühm, objekt). Kui oli püstitatud konkreetsed analüüsiülesanded või -küsimused, millele anti analüüsi käigus vastus, lisatakse ka need.
- 5. Rakendatud mõjude analüüsi metoodikad*
Kirjeldus selle kohta, kuidas analüüsiülesannetele läheneti, milliseid meetodeid rakendati ja miks just neid, kuidas ja kust koguti andmeid (esemete ja teisete andmete kogumine).

6. *Analüüsi leiud vastavalt analüüsiülesannetele*

Aruande põhiosa, milles kirjeldatakse, millised olid analüüsitegevused ja millised on analüüsi leiud (võimaluse korral mõjuvaldkondade kaupa). Antakse ülevaade tuvastatud mõjudest ja nende avaldumise asjaoludest (sihtrühm, sagedus, tõenäosus, tundlikkus jms).

7. *Järeldused ja kokkuvõte*

Mida analüüsi leidude põhjal saab järeldada. Milline on sobivaim lahendus ja soovitus? Analüüsi tulemusest koostatakse kokkuvõte ja esitatakse ebasoodsat mõju leevandavad meetmed.